

Välkommen till

Nyhetsbrev nr 24

från Kalle Eriksson och Bjäreförlaget

Nytt år.

När jag startade utgivningen av Nyhetsbrev, hade jag inte föreställt mig att fortsätta under någon längre tid.

Jag har måst tänka om! De positiva reaktionerna från läsarna har fått mig att fortsätta. Dessutom med tätare utgivning!!

Den största förändringen "under resans gång" är ändå, att skaran av mottagare hela tiden har vuxit. Även till detta brev finns några premiärmottagare.

Flera av de nya läsarna bor i utlandet. Det tolkar jag som ett uttryck för den allt större rörligheten numera. Detta med utlandsinslag är (som visas strax) ännu större när det gäller besöken på min hemsida www.bjareforlaget.com

Kina fortsätter att överraska

Nu har såväl decembersiffrorna som hela det gångna årets statistik för hemsidan kommit. De tidigare tendenserna håller i sig: USA i särklass i topp när det gäller utlandet. På 2:a plats: Kina! Jag är lika överraskad nu som tidigare. Har du någon förklaring?

Ukraina låg under flera månader obegripligt högt. Fotbolls-EM?? Nu har det landet kommit ner på en mera "normal" nivå i denna internationella liga. Dock fortfarande högre än flera av de västeuropeiska länderna!! Har ingen förklaring nu heller!

Bilder som söker text

På min hemsida www.bjareforlaget.com kan du under rubriken Blogg hitta ett antal bilder som saknar text. Kolla gärna.

Att jag numera lägger dessa bilder under Blogg beror på, att det där är lättare för dig att skriva in dina bidrag till bildtext. Klicka på "Kommentar" och skriv in de uppgifter du kan bidra med.

Det här med att förse gamla och historiskt värdefulla bilder med text ingår i ett stort projekt. Målet är, att alla bilder i mitt digitala arkiv - f.n. ca 26 000 bilder - skall vara försedda med informerande text. Detta vill jag ha klart, innan jag överlämnar även denna del av mitt bildarkiv till kommunen. Övriga delar av arkivet - diabilder och pappersbilder - har redan överlämnats.

För varje vecka som går minskar antalet textlösa bilder i arkivet. Mycket tack vare den hjälp jag får från allmänheten. Därför: gör det gärna till en vana att då och då gå in på hemsidan och kolla. Du "sitter" kanske på viktig information.

Från det kommunala arkivet skall sedan vem som helst kunna ta del av bilder och information. Detta är ett av mina villkor i donationen till kommunen.

Bilder fortsätter att strömma in

Mitt bildarkiv växer ständigt. Då och då städar bjäreborna i sina gömmor med gamla saker. Man gör upptäckter. Bl.a. gamla fotografier. Jag har fått många beskrivningar om det dilemma, som många hamnar i: skall jag spara eller kasta? Man har inte möjlighet att själv ta hand om bilderna. Samtidigt känns det fel att förpassa dem till spisen eller soptunnan. Det kan ju vara värdefulla historiska dokument.

Så kommer frågan till mig: . Kan du ta hand om mina bilder? I de flesta fall säger jag ja. Scannar. Förser bilderna med texter. För in dem i det arkiv som med tiden skall överlämnas till kommunen.

Även andra dokument.

Inte bara bilder utan även andra dokument lämnas in. Ofta kan det bli underlag för någon form av bearbetning.

Så växer antalet artiklar i datorn. Färdiga eller halvfärdiga.

Sedan återstår "bara" den ständiga frågan: HUR och i vilket sammanhang skall dessa artiklar användas för att komma allmänheten till del. Tills vidare kan du ju kolla på hemsidan. Där kommer en del av materialet med tiden att dyka upp. Dock långt ifrån allt.

En bokkartong hade gömt sig.

I förra Nyhetsbrevet rapporterade jag , att mitt eget lager av min senaste bok Bjärebör berättar om Bjäre är slutsålt. Nu har jag upptäckt en kartong med böcker, som hade "gömt sig" i arkivet. Den har nu tagits fram från sitt gömställe. Det innebär, att jag nu åter har ca 20 ex. för direktförsäljning. Hör av dig snabbt om du är intresserad.

På några av de olika försäljningsställena bör det också finnas några ex kvar.

Här är de: Bokhandel: Båstad, Ängelholm och Laholm
ICA-butiker i Torekov, V. Karup, Greve och Vejbystrand.
Turistbyrån i Torekov
Heberleins i Förslöv
Birgit Nilsson Museum i Svenstad.

Människornas egna ord ger närhet.

I tidigare brev har jag i olika sammanhang framhållit den närhet med bjäreborna, som innehållet i Bjärebör berättar om Bjäre ger. Människornas egna berättelser ger en helt annan närhet än den jag får när jag läser historikerns skildring, som ju med nödvändighet mera övergripande.

Jag är glad att så många läsare av min bok också har noterat just denna närhet. Jag har fått många mejl och telesamtal om detta.

Nyligen läste jag en roman, som för mig blev en utmärkt illustration av detta med närhet. Boken heter Drömmar om lyckligare dagar. Den skildrar Irland på 1800-talet, d.v.s. då det ännu lydde under England. I boken fick jag i romanens form en närgången, realistisk och samtidigt mänsklig skildring av det som jag lärt mig genom historieböckerna: Om det fattiga Irland, som drabbades av hungersnöd, och som blev en katastrof, när potatisskörden slog fel. Om hur en del av befolkningen svält ihjäl och en annan del emigrerade till Amerika.

I boken, där man följer människorna i en liten by på landet, får man en närgången bild av motsättningarna mellan olika grupper: Protestanter mot katoliker. Godsägare mot sina arrendebönder. Fattiga mot rika. Irländare mot engelsmän.

Minns du Freden i Knäred?

Den 20 januari 1613 - sålunda för 400 år sedan - skedde något i vår grannkommun, som vi stött på i historieboken under vår skoltid: Freden i Knäred. De intensiva förhandlingarna mellan de båda delegationerna hade pågått under lång tid. Nu hade man äntligen kommit fram till ett avgörande. Ett avtal skulle undertecknas.

Som vanligt på den tiden skedde det hela precis på gränsen mellan de båda nationerna - Sverige och Danmark.

I det här fallet: En ödslig plats inne i skogen. Ett stycke från Knäred. Platsen heter Sjöared.

Den svenska förhandlingsdelegationen bodde på den svenska sidan - i Ulfsbäcks prästgård. Danskarna bodde i Knäred, dvs på den danska sidan.

I höstas gjorde jag ett besök på den historiska platsen. En ödslig plats, omgiven av skog. Ett litet vägshål. En gammal bro. Ett monument visar den exakta platsen. Intill står ett bord, byggt av flata stenar. Det lär vara på detta bord man lade dokumentet, som skulle undertecknas. Ett dokument med bl.a. ett "annorlunda" inslag: Det som kommit att benämnas Älvsborgs lösen. Sverige skulle betala 1000 riksdaler inom ett antal år. Klarade man inte det, skulle den strategiskt viktiga fästningen och diverse landområden tillfalla Danmark. En enorm summa som danskarna inte trodde, att Sverige skulle klara av att betala. Genom ett hårt skattetryck på sina invånare lyckades den svenske kungen dock att skrapa ihop summan. Älvsborg förblev svenskt.

20 januari, dvs på söndag, arrangerar man i Knäreds Bygdegård ett fredsseminarium med höga företrädare för såväl Sverige som Danmark på plats. Sveriges utrikesminister, Carl Bildt, och Danmarks förre utrikesminister, Uffe Ellemann-Jensen. Vidare medverkar bl.a. historikern Dick Harrisson.

Detta seminarium bildar upptakten till ett firande som kommer att pågå under hela året.

Förberedelserna för allt detta firande lär ha pågått under ett par år. Jag har inte sett en skylt av detta - vare sig i våra tidningar eller andra media på denna sida om länsgränsen!!

När jag äntligen - i tidskriften Populär historia - fick information om seminariet 20 januari, var det för sent. Biljetterna var slut.!

Efterlysning. "Friskyttan".

Nyligen råkade jag i mitt arkiv få ögonen på en skrift, som jag för länge sedan läst men sedan glömt bort. Friskyttan heter den. Det är nr 1 och är från 1984. Innehållet är imponerande. I detta temanummer är det snapphanetiden i våra trakter som är i focus. Bland författarna finns bl.a.

Alf Åberg, en av de främsta kännarna av svensk historia.

I förordet till den nystartade skriften antyder utgivarna att de är medvetna om att de har gett sig in på ett vågspel:

- En ny tidskrift i tider, då kulturen tycks behöva hålla hårt i hatten, för att den inte skall virvla iväg i motblåsten.

Men, säger man med en förhoppning:

- Vindarna pressar inte bara ner. De kan också ge luft under vingarna. Stormen sträcker dukarna.

Jag läser innehållet med stort intresse. Undrar: Vad hände i fortsättningen med denna nya tidskrift? Fick den "luft under vingarna"? Vet du något? I så fall får du gärna höra av dig. Som en vägledning kan jag nämna, att skriften tycks ha haft södra Halland och norra Skåne som främsta intresseområde. Den benämnde sig själv som Tidskrift för sydsvensk hembygdsvård. Utöver Alf Åberg finns bland författarna bl.a. Jan Mellhed, Arne Ejwertz och Stig Edenfur - alla med anknytning till gränstrakterna mellan Skåne och Halland.

Spännande resa i tid och rum.

Härom kvällen fick jag uppleva en spännande resa i tid och rum. Resan startade i Ur i Mesopotamien. Det var därifrån som vår bekanting från 1:a Moseboken, Abraham, utvandrade tillsammans med hustru- Sara - , barn och tjänstefolk. Målet var det utlovade landet. Sedan fortsatte vi resan i tiden via sonen Isak och sonsonen Jakob. Som du kanske minns från din skoltid var det Jakob, som - tillsammans med sina hustrur och tjänsteflickor - fick den långa raden av söner, (12 st.). De, som man i våra skolor - åtminstone så sent som på 1940-talet - fick lära sig att rabbla - Ruben, Simon, Levi, Juda osv..

Allt det här med de gamla patriarkerna utgjorde bakgrunden till resans geografiska huvudmål; Jordanien. I det landet, liksom i dess grannländer, blir man ständigt påmind om dessa gamla bibliska personer och händelser. Här har ju såväl judendom som kristendom och islam sina rötter.

Den här resan företog jag vid en föreläsning i Hovs Församlingshem med Torekovs Föreläsningsförening som arrangör. Reseledare - föreläsare - var Karin Falkmer, som på ett briljant sätt lotsade oss åhörare till såväl de gamla patriarkerna som till vad man kan uppleva i dagens Jordanien. Där finns mycket att uppleva. Bl.a Petra - den obeskrivligt spännande klippstaden. Den platsen är förmodligen en av världens mest upplevelsevärda. Den är värd ett särskilt kapitel i något sammanhang.

Även Torekovs Föreläsningsförening är f.ö. värd ett eget kapitel. I år fyller man 100 år!!! En vital jubilar. Flera av våra föreläsningsföreningar utgör friska grenar på det gamla folkbildnings- och folkrörelsetrådet. Just Torekovs Föreläsningsförening utgör ett särskilt friskt skott på denna friska gren. Trots konkurrensen från TV och andra media, som dagligen kan föra in hela världen i våra vardagsrum, har föreläsningsföreningen inte bara kunnat överleva utan har utvecklats. Men, som nämnts. Det får bli föremål för en särskild mäsas. Kolla framöver på hemsidan.

www.bjareforlaget.com

Pålmåns Krisjan, Sven Jensa Pär, Pella Jens Petter, Vingakalen och de andra

Det är Sante Gudmundsson i Förslöv som skriver om hur man i hans föräldrahem skulle fira och välkomna ett nytt århundrade. Sålunda nyårsafton 1899. Ett litet utdrag:

- Så kom gästerna. Det var Pålmåns Krisjan och hans Marja, Svens Jensa Pär, Pella Jens Petter, Pella Axel, Toffleolan, Larsa Paul, Vingakalen, Sven Petter och många andra.

Sedan långpiporna kommit fram och de stora porslinshuvudena stoppats fulla med "Ärligt och gott", och när röken började stiga mot taket, ja, då kom diskussionen igång".

Så fortsätter berättelsen om mat och dryck och trugande till bords - utom när det gällde besken.

Hela berättelsen finns i boken "Bjärebör berättar om Bjäre".

Avslutar som vanligt:

Om du i fortsättningen inte vill ha mina Nyhetsbrev - meddela mig i ett mejl.

Med vänliga hälsningar
Kalle

Kalle Eriksson
Bjäreförlaget
Hallavaravägen 102
269 91 Båstad
Tel. 0431-365332